

Turun kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma

3.10.2025 Traficom SUMP-tietoisku
Nelli Korpela, Pirkka Pajumäki

Kuva: Joel Karlsson / Turun kaupunki

Aiheena

- 01 Työn taustaa
- 02 Suunnitelman sisältö
- 03 Tulevaisuus

Työn taustaa

Kuva: Mika Kurkilahti / Turun kaupunki

Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP)

- Euroopan komissio on laatinut EU-jäsenmaiden kaupungeille kestävän kaupunkiliikkumisen toimintamallin (SUMP).
- Taustalla ovat kaupunkien jakamat haasteet (mm. melu).
- TEN-T on Euroopan laajuinen liikenneverkko, jonka tavoitteena on edistää ihmisten ja tavaroiden saumatonta liikkumista. Turku on TEN-T-asetuksessa määritelty kaupunkisolmukohta.
- **Kaupunkiseutujen tulee toteuttaa kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat (SUMP) vuoden 2027 loppuun mennessä kaupunkisolmukohdissa, joissa asukasluku on yli 100 000.**
- Turun kaupungin kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman laadinta on pääpiirteissään noudattanut EU:n toimintamallia. **Turun SUMP täydentää seudullista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (ns. seutu-SUMP).**

1

Päämäärinä on parantaa kaupunkiseudun saavutettavuutta kaikkien liikkujaryhmien osalta ja tehdä liikkumisesta laadukasta, turvallista, kestävää ja vähäpäästöistä.

2

Suunnitelman on sisällettävä **pitkän aikavälin visio ja lyhyen aikavälin toteutussuunnitelma.**

3

Eri liikennemuotojen tulee olla integroituna. Toimenpiteiden on pyrittävä helpottamaan saavutettavaa, saumatonta ja kestävää liikkumista, ja lisättävä kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuutta.

4

Suunnitelmassa tulisi ottaa huomioon **TEN-T-verkon tehokas toiminta.**

5

Laatimisessa ja toteutuksessa on noudatettava **osallistavaa lähestymistapaa.**

6

Suunnitelman tulee sisältää ja sen täytäntöönpanoa **seurata** kokonaistavoitteilla, indikaattorikohtaisilla tavoitteilla ja indikaattoreilla.

Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma (SULP)

- Turun suunnitelman laadinnassa on pyritty toteuttamaan Euroopan komission toimintamallia/suunnitteluohjetta kaupungeille logistiikan kehityskohteiden tunnistamiseen.
- Sulp on SUMP:n tavoin kestävän liikkumisen ja liikenteen strategisen tason suunnitelma.
  - Huomioi logistiikan haasteita ja kehitystarpeita kaupunkien näkökulmasta ja laajemmin kuin SUMP.
  - Suunnitelman vaikutukset näkyvät selvemmin elinkeinoelämälle kuin tavalliselle kaupunkilaiselle.
  - Kaupunkilogistiikan ja tavaraliikenteen tekninen tietämys, toimintamallit ja olemassa oleva tieto on pääosin yksityisten yritysten hallussa.
- Turun Sulp täydentää kaupungin omaa kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmaa logistiikan ja tavaraliikenteen osalta.
  - Se tarjoaa syötteitä seuraavaan seudulliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (ns. seutu-SUMP) logistiikan osalta.

Lähde: Euroopan komissio. 2019. Topic Guide: Sustainable Urban Logistics Planning. Suunnitteluperiaatteet.

Suunnitelman keskeisiä piirteitä

- Mitä sisältää:
  - **Analyysi tavaraliikenteen nykytilasta** (määrät, reitit, päästöt, ongelmat).
  - **Tavoitteet** (mm. päästöjen vähentäminen, turvallisuuden parantaminen, logistiikan toimintaedellytysten helpottaminen).
  - **Konkreettiset toimenpiteet** (jakeluterminaalit, päästöttömät kuljetusmuodot, ajo- ja/tai aikarajoitukset jakelulle, digitaaliset ratkaisut, konsolidointi eli kuljetusten yhdistäminen).
  - **Seuranta ja mittarointi** (esim. päästöjen väheneminen, jakelutehokkuus).
- Toteuttaminen vaatii suunniteltua prosessia, yhteistyötä toimijoiden välillä ja vaiheittaista toteutusta.
- Toteutuksen vaiheita:
  - **Sitouttaminen ja johdon tuki** (päättäjät ovat sitoutuneita tavoitteisiin ja suunnitelma on osa muita kaupungin strategioita esim. ilmasto-ohjelma, liikennesuunnitelmat, elinkeino-ohjelma).
  - **Sidosryhmien osallistaminen** (keskeiset toimijat ja kaupunkiorganisaatio, yhteistyöfoorumi).
  - **Pilotit ja kokeilut**
  - **Tietoon perustuva päätöksenteko** (seurataan toteutumista suunnitelman mittareilla ja seurantajärjestelmällä).
  - **Resursointi ja rahoitus** (henkilöstö, kaupungin budjetti, ulkopuoliset rahoitusmahdollisuudet).
  - **Viestintä ja osallistaminen** (miksi tehdään, mitä tehdään, avoin viestintä varsinkin muutoksista).

Turun Sulp

- Turussa tunnistettiin erilaisten logistiikkahankkeiden yhteydessä tarve logistiikan suunnitelmalliselle kehittämiselle.
  - Turun kaupungilla ei ollut kokonaisvaltaista suunnitelmaa kaupunkilogistiikkaa koskien.
  - Keskustan kehittäminen, tapahtumat ja suuret rakennustyömaat korostivat tarvetta.
- Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelman haluttiin:
  - Huomioivan mahdollisimman laajasti sidosryhmiä.
  - Keskittyvän jakeluliikenteen tehostamiseen hiilineutraalius huomioiden.
  - Huomioivan kasvava jakeluliikenteen määrä ja sen tilantarve.
- Valmis suunnitelma hyväksyttiin kaupungin päätöksenteossa joulukuussa 2024 (kh 9.12.2024).
  - Suunnitelmaa hyödynnetään sekä kaupungin omassa liikenteen ja liikkumisen suunnittelussa että sidosryhmien toiminnassa.

Miten suunnitelmaa tehtiin?

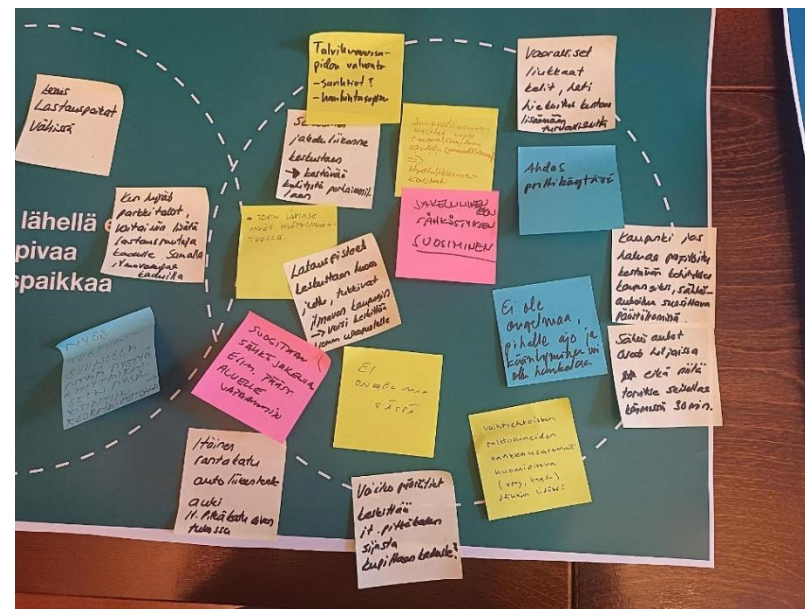
- Nykytilan kartoittaminen.
  - Aiemmin tehdyt selvitykset, päätökset ja toimenpiteet.
  - Pirkka Pajumäen YAMK -opinnäytetyö tekeillä aiheesta.
- Suunnittelutyö.
  - Keskeisten sidosryhmien tunnistaminen.
  - Benchmark.
  - Sidosryhmien haastattelut ja tapahtumat kehityskohteiden tunnistamiseksi.
  - Kehityskohteiden tunnistaminen ja muokkaaminen toimenpiteiksi ja toimenpidekokonaisuuksiksi.
- Suunnitelma päätöksenteossa.
  - Kaupunkiympäristön johtoryhmä: 31.1.2024
  - Pormestaristo: 26.2., 20.9. & 25.11.2024
  - Kaupunginhallitus: 29.4., 30.9. & 2.12.2024
  - Lausuntokierros ja Kerro kantasi -kysely: 7.10.-8.11.2024

Sidosryhmäyhteistyö keskiössä

- Haastattelut ja tapaamiset syksystä 2023 alkaen
  - Mm. edunvalvojat, yksittäiset toimijat
- Sisäinen sidosryhmätyö
  - Avainhenkilöt ja –yksiköt kaupunkiorganisaation sisällä
- Kyselyt ja tapahtumat
  - 2023 marras-joulukuussa kysely kuljetusyrityksille ja keskustan yrityksille
  - 2024 toukokuussa Kaupunki kohtaa yrittäjän -livetilaisuus, jossa kartoitettiin yrittäjien näkökulmia kaupunkilogistiikan nykytilasta, sekä heidän toiveitaan tulevaisuuden järjestelyihin
  - 2024 lokakuussa Elinkeinoelämän infotilaisuus -webinaari, jossa Turun elinkeinoelämän edustajille esiteltiin kaupunkilogistiikan suunnitelman luonnos
  - 2024 loka-marraskuussa kysely Kerro kantasi –palvelussa
  - 2024 loka-marraskuussa lausuntokierros Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmasta päätöksentekoa varten
  - 2025 huhtikuussa kehitystyöpaja kuljetusyrityksille

Kaupunki kohtaa yrittäjän, työpajatyöskentelyä. (Kuva: Pirkka Pajumäki)

Mitä seuraavaksi

- Haastattelut jatkuvat
- Tilaisuudet, osallistuminen ja osallistaminen
- Yhteistyön vahvistaminen
- Uusi toimintamalli jatkuvaan vuoropuheluun

Suunnitelman sisältö

Kuva: Heikki Räisänen / Turun kaupunki

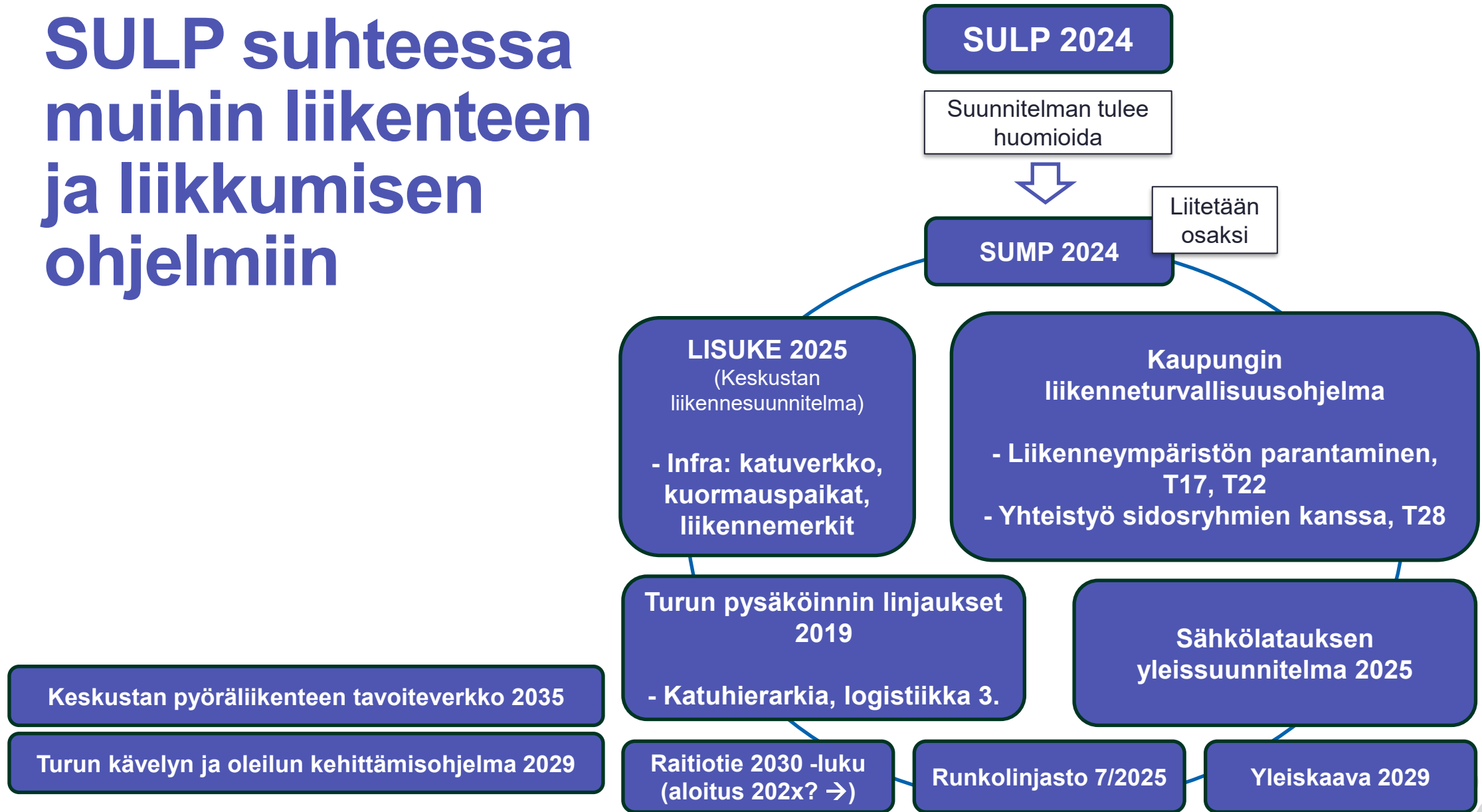

Tavoitteet

- Tavoitteena on:
  - Varmistaa logistiikan huomioiminen varsinkin liikennehankkeiden suunnittelussa.
  - Vastata logistiikan osalta kaupungin ilmasto- ja päästövähennystavoitteisiin.
  - Varmistaa toimenpideohjelman toteuttamiselle riittävät resurssit.
- Toimenpiteillä halutaan:
  1. **Tehostaa keskusta-alueen tavara- ja jakeluliikennettä.**
  2. **Kohentaa kaupunkialueen viihtyisyyttä ja parantaa liikenneturvallisuutta.**
  3. **Varautua kaupunkilogistiikan toimintaympäristön muutoksiin.**
- Sulp ei vastaa yksin siitä, miten esimerkiksi keskusta-alueella logistiikan toimintaympäristö kehittyy.
  - Suunnitelma on sidoksissa muihin liikenteen ja liikkumisen ohjelmiin.

SULP suhteessa muihin liikenteen ja liikkumisen ohjelmiin

Suunnitelman sisältö

- Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmaan on kerätty yhteen logistiikkaan liittyvät kehitystavoitteet, linjaukset ja päätökset.
  - Valtakunnalliset, seudulliset ja kaupungin tekemät.
  - Esim. MAL-sopimus, Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, Turun ilmastosuunnitelma.
- Suunnitelman toimikausi on voimassa vuosien 2024-2029 välisen ajan.
  - Toimenpideohjelman päivittäminen seuraavalle toimikaudelle aloitetaan vuoden 2028 aikana.
- Kehityskohteista, linjauksista ja päätöksistä on laadittu resursoitavissa ja mitattavissa oleva toimenpideohjelma.
- Suunnitelman toimenpideohjelma on jaettu neljään toimenpidekokonaisuuteen:
  - A. Kaupunki- ja katutilan tehokkaan käytön kehittäminen
  - B. Logistiikan digitalisaatio ja informaatiopalvelut
  - C. Kaupunkilogistiikan sidosryhmät
  - D. Kaupunkilogistiikan kestävän kehityksen edistäminen

Kuva: Nelli Korpela

Toimenpiteiden sisältö

- A. Kaupunki- ja katutilan tehokkaan käytön kehittäminen.
  - Logistiikka katutilassa, toimintamallit.
  - Jakelu-, tavara- ja huoltoliikenne.
- B. Logistiikan digitalisaatio ja informaatiopalvelut.
  - Mitä kaupungilta edellytetään liikenteestä kerättävän ja jaettavan datan osalta ja mitä se tarkoittaa logistiikan osalta?
  - Mikä on kaupungin rooli sekä palveluntuottajana että liikennetiedon ja –datan tuottajana.
- C. Kaupunkilogistiikan sidosryhmät.
  - Yhteistyö sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa.
  - Yhteistyön sidosryhmien kanssa tulee olla sujuvaa ja sidosryhmät kokevat sen merkitykselliseksi.
- D. Kaupunkilogistiikan kestävä kehityksen edistäminen.
  - Kaupunki kokeilualustana, hankkeet.
  - Muuttuva toimintaympäristö ja riittävät resurssit.

Tulevaisuus

Kuva: Perttu Saksa / Turun kaupunki

Kuva: Nelli Korpela

Toimikauden tavoitteita

- Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana.
  - Toimenpiteisiin tuodaan lisää konkretiaa. Fokus toimikauden aikana toteutettavissa toimenpiteissä.
  - Tarkennetaan sitä, mikä on jatkossa kaupungin rooli logistiikan järjestämisessä ja miksi.
- Jatketaan jo tunnistettujen toimintamallien ja selvitysten suunnittelua sekä käynnissä olevien pilottien toteutusta.
  - Kuormauspaikkojen yleissuunnitelma.
  - Pysäköintikokeilu lähetti liikenteen hallintaan.
  - Selvitys lähijakelukeskuksen toimintamallista ja toimintaedellytyksistä.
  - Selvitys tulevaisuuden logistiikan muodoista.
- Sidosryhmäyhteistyötä kehitetään edelleen.
  - Nelli Korpelan YAMK -opinnäytetyö toimintamallin pohjaksi.

Kysymykset

Kiitos!

Kuva: Heikki Räisänen / Turun kaupunki

Yhteystiedot

Pirkka Pajumäki
Logistiikka-asiantuntija

Turun kaupunki, strateginen
ohjaus, liikkumispalvelut
+358 44 907 5286
pirkka.pajumaki@turku.fi

Nelli Korpela
Projektisuunnittelija

Turun kaupunki, strateginen
ohjaus, liikkumispalvelut
+358 44 907 4270
nelli.korpela@turku.fi

**Älä katso
taakse,
emme ole
menossa
sinne.**

**Nyt, ikuisesti,
Turku.**

